

HENK STORVOGEL

ONDERWEG MET

JOZUA

BIJBELSTUDIES

HENK STORVOGEL

ONDERWEG MET

JOZUA

BIJBELSTUDIES

Voorhoeve

Voor mijn zoon Chris Jozua

Derde druk, 2016

© 2016 Uitgeverij Kok – Utrecht
www.kok.nl

Eerder verschenen onder de titel *Onderweg met Jozua. Bijbelleesgids* (2013)

Omslagontwerp: www.brandnewstory.nl

Opmaak binnenwerk: Stampwerk, Nijkerk

ISBN 978 90 297 2606 1

ISBN e-book 978 90 297 2637 5

ISBN 978 90 297 2613 9 (set van 7 delen Bijbelstudies Henk Stoorvogel)

NUR 707

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere manier dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

INHOUD

Voorwoord - 7

- 1 Knecht van Mozes - 9
- 2 Lang leven - 13
- 3 Mozes is dood! - 17
- 4 Rachab - 21
- 5 Elke grote dag begint vroeg - 26
- 6 Principes van geestelijk leiderschap - 30
- 7 De kunst van het stoppen - 35
- 8 De vreemdeling met de rode paraplu - 40
- 9 Muren vallen om - 44
- 10 Ai, ai, ai - 48
- 11 Jozua, de veldheer - 52
- 12 Eerst naar de Ebal - 56
- 13 Wie een kuil graaft voor een ander... - 60
- 14 Drie kritische succesfactoren - 64
- 15 Jozua, de reuzendoder - 69
- 16 Eerlijk delen - 73
- 17 Kaleb - 77
- 18 Plintjes leggen - 81
- 19 Het bewaren van de eenheid - 85
- 20 Afscheid - 90

VOORWOORD

Wat heb ik ervan genoten om het leven van Jozua te bestuderen! Sommige mensen zetten hem weg als een kleurloze, grijze muis, een oppervlakkige persoonlijkheid die nooit eens uit de band sprong. Ik begrijp waarom mensen dat zeggen. Jozua zat niet achter de vrouwen aan zoals David, hij verloor zichzelf niet in woede-uitbarstingen zoals Mozes en hij was geen ijdelruit zoals Jozef. Zelden in de geschiedenis van de mensheid is er een man geweest met zo'n onkreukbare reputatie. Jozua hield van de aanwezigheid van de Here, blonk uit op het slagveld en boezemde zijn omgeving vertrouwen in. Nooit stelde hij tot morgen uit wat hij vandaag kon doen, geen enkele keer weigerde hij een opdracht van zijn Koning, niemand kon hem betichten van onrecht of corruptie. Jozua was een man van karakter.

Maar dat maakte hem zeker geen grijze muis. Onder zijn leiding werden de voormalige slavenstammen omgevormd tot een geoliede vechtmachine, wateren weken, de hemel spuwde stenen en zelfs zon en maan hielden gedurende een etmaal hun adem in. Jozua was: een fenomeen. Meedogenloos eerlijk, rechtvaardig oordelend, maar in intermenselijk contact ook steeds weer vriendelijk en invoelend. De lessen uit het leven van Jozua hebben mij geïnspireerd op het terrein van leidinggeven, prioriteiten stellen en het boeken van vooruitgang. Ik geloof dat het aandachtig lezen van zijn verhaal, in combinatie met het doorwerken van dit boekje, je leven beslissend kan beïnvloeden en je zal helpen om Beloofd Land in te nemen. Moge God je rijkelijk zegenen op je trektocht achter Jozua aan.

Henk Stoorvogel
Zwolle, september 2013

BIJBELSTUDIE I: KNECHT VAN MOZES

LEZEN Exodus 17:8-16

Als veertienjarige jongen kreeg ik een baantje bij onze lokale bakker, Appie de Jong, een begrip in Drachten en omstreken. Appie, een ex-commando met nog een stuk of tien tanden in zijn mond, leefde op tabak en cafeïne, sliep standaard drie of vier uur per nacht en rende meer dan dat hij liep. Hij had handen als kolenschoppen en spieren van staal. De bakkers in zijn bedrijf, zelf ook geen kinderachtige kerels, zeiden ja en amen wanneer Appie het op zijn heupen kreeg. Hij was sponsor van de plaatselijke voetbaltrots, de Drachtster Boys, waar hij steevast pas aan het begin van de tweede helft opdook ('De eerste helft lopen ze toch alleen maar wat warm') om de verrichtingen van 'zijn' elftal kritisch te bekijken. Over vrouwen kon Appie zo mooi praten dat ik van verlegenheid niet wist waar ik moest kijken. Appie was niet alleen ruw, hard, snel en op en top man; hij was ook door en door gelovig. De Christelijke Gereformeerde kerk in Drachten zette hem steevast in de ouderlingenbank. De CBMC maakte hij eigenhandig groot, in heel noord Nederland. Zijn vrouw was zijn alles en zijn kinderen en kleinkinderen zijn trots. Appie was het prototype ruwe bolster blanke pit.

En Appie werd mijn baas.

De eerste keer dat ik mij bij hem meldde, stuurde hij me subiet het roestige, verrotte, beschimmelde dak van zijn enorme vrieskist op. 'Ga dat maar even schoonmaken,' bromde hij met een peuk in zijn mond. Anderhalve dag worstelde ik me door jarenlang aangekoekte troep, viezigheid en smurrie. Niet eerder in mijn prille leven had ik tijd op zo'n vieze plek doorgebracht. Toen het dak van de vrieskist na anderhalve dag blonk als het zilverwerk van mijn oma mocht ik via een gammele voorraadkast naar beneden klimmen en nieuwe orders in ontvangst nemen.

‘Volg mij’, beval Appie. Gehoorzaam liep ik achter hem aan, half rennend, in een poging de woeste pas van mijn baas bij te houden. ‘Pak!’ gromde Appie. In paniek keek ik om me heen. Blijkbaar moest ik iets pakken. Maar wat? En waarvoor? Ik draaide wat rond en keek Appie hulpeloos aan. Mijn radeloosheid stond hem allerm minst aan. ‘Pak!’ herhaalde hij. ‘Wát moet ik pakken?’ vroeg ik dapper. ‘Een bak’, verwaardigde Appie zich om te zeggen. ‘Pak een bak.’ Nu begreep ik hem. Ik greep de dichtstbijzijnde broodkist en hield hem vast terwijl Appie ‘de bak’ in vliegende vaart volstouwde met brood. Toen de bak vol was bleek dit voor Appie allerm minst het sein om minder broden op de kist te laden. Duizelingwekkend snel stapelde hij de broden met ijzingwekkende precisie door tot er een piramide van broden op de bak balanceerde. ‘Weg’, met zijn hoofd gaf Appie een knik richting de winkel. De broden moeten naar de winkel, besefte ik, en zo snel ik kon, sjouwde ik de zware, onhandig volgepakte bak naar de halflege winkelschappen. De volgende vier jaar fungeerde ik als de persoonlijke knecht van Appie de Jong. Zijn vrijwel altijd uit één woord bestaande bevelen leerde ik feilloos interpreteren. Bij ‘pak!’ pakte ik een bak voor het brood. Bij ‘snel’ rende ik voor mijn leven. ‘Naar filiaal’, betekende dat ik met drie kisten vol met brood door de stad moest racen op weg naar de bevoorrading van een van de filialen. Ik leerde werken, volhouden, incasseren. Een goede leider is een goede dienaar. Voor zover ik een goede dienaar ben, heb ik dat voor een groot deel te danken aan Appie. Hij hielp mij om te groeien. Als jonge man. In mijn karakter. In Exodus 17, aan het begin van de woestijnreis van het volk Israël, zien we Jozua voor het eerst optreden. Mozes had hem gevraagd de strijd aan te voeren tegen de Amalekieten, een legerbende die erop uit was het volk Israël weg te vagen. Het moet een ongelooflijk spannend moment voor Jozua zijn geweest: zijn hele leven had hij in slavernij doorgebracht, nooit was hij in de positie geweest om zichzelf te kunnen verdedigen en nu stond hij in de woestijn plotseling voor de immense opgave om een woest aanvalslager te weerstaan

teneinde zijn volksgenoten te beschermen. Het tekent het karakter van Jozua dat hij geen vragen stelt en geen moment aarzelt. Het staat er zo eenvoudig: 'Jozua deed wat Mozes hem had gevraagd en trok tegen Amalek ten strijde.'

De woorden 'kracht' en 'moed' zullen we nog een aantal keren tegenkomen in het levensverhaal van Jozua. De eerste kennismaking met Jozua toont ons meteen deze twee karaktertrekken. Met zijn totaal ongeoeffende legertje bindt Jozua moedig de strijd aan met de Amalekieten. En in deze eerste veldslag leert Jozua een les die hij de rest van zijn leven in zijn hart zal meedragen: wij vechten voor wat we waard zijn, maar de overwinning is van de Here. Uiterste krachtsinspanning en geloof gaan hand in hand. Zolang Mozes zijn handen geheven houdt, zijn Jozua en zijn mannen aan de winnende hand, maar wanneer de vermoeide Mozes de staf van God laat zakken, dringen de Amalekieten onherroepelijk op. Ondersteund door Aäron en Chur houdt Mozes de handen geheven en Jozua boekt ten slotte de overwinning. 'Zo versloeg Jozua het leger van Amalek tot de laatste man.' Ook dit element van Jozua's karakter zullen we vaker tegenkomen: Jozua was een afmaker. In deze eerste woestijnslag leerde hij de waarde van het optimaal benutten van het momentum. Deze eerste veldslag in de woestijn leerde Jozua een andere naam van God kennen: 'God is mijn banier.' Wanneer ik op leven en dood strijd met mijn vijanden, dan is het God die voor mij uitgaat en de overwinning geeft. Jozua's oorspronkelijke naam was Hosea. Op een gegeven moment heeft Mozes Hosea een nieuwe naam gegeven: Jozua. Hierin schuilt een diepere betekenis. Hosea betekent: 'redding', Jozua betekent: 'de Here redt'. Het zou goed kunnen dat de strijd met de Amalekieten de aanleiding voor de naamsverandering was, aangezien Jozua hier aan den lijve ondervond dat GóD redding bracht en niet hijzelf. De volgende keer dat we Jozua tegenkomen, neemt Mozes hem mee de berg op waar God eigenhandig zijn tien woorden van leven op twee stenen tafelen zal schrijven. Veertig dagen en veertig nachten blijven de twee mannen op de berg, in de

aanwezigheid van de Here. Zes dagen blijft God stil en moeten de mannen wachten. Op de zevende dag begint God te spreken. Soms hebben wij dagen nodig om zodanig stil te worden en leeg van onszelf, dat wij klaar zijn om het woord van God te ontvangen. Mozes en Jozua verblijven samen op de berg, in de wolk waar de majesteit van de Here vlamde als een laaiend vuur. Het moet een louterende, ontzagwekkende ervaring voor Jozua zijn geweest.

Het is in deze episode dat Jozua voor het eerst 'de knecht van Mozes' wordt genoemd. Jozua was een jaar of vijftig toen het volk Israël uit Egypte wegtrok. En de komende veertig jaar zou hij fungeren als de assistent van Mozes. In Jozua 1:1 wordt hij nog steeds de knecht van Mozes genoemd. Het is een grote kwaliteit en een voorwaarde voor goed leiderschap om in staat te zijn een goede dienaar te zijn. Jozua zou de geschiedenis ingaan als een uitmuntend generaal. En de eerste keer dat we hem zien optreden, bekleedt hij precies die rol. Maar de volgende keren dat we hem tegenkomen, valt op dat Jozua de aanwezigheid van God zoekt. Mozes ontmoette God in de tent van de samenkomst, op ruime afstand buiten het kamp. Iedereen die God wilde raadplegen, mocht naar deze tent gaan. Van Jozua staat er dan in Exodus 33:11: 'Maar Jozua verliet de tent niet.' De man met het grote strategische inzicht, één brok kracht en moed, hield van de aanwezigheid van God. En daar, in die stille, eenzame uren in de tent bij God bereidde de Here hem voor op de taak die hem wachtte. De tijd die je met God doorbrengt, is nooit weggegooide tijd. Hoe groter en gevaarlijker de opdracht die God voor je heeft, hoe dichter Hij je tevoren aan zijn hart wil drukken.

VRAAG Welke 'bazen' heb jij in je leven gehad? Wat heb je van hen geleerd?

GEBED Dank U wel dat U mij vormt voor de taak die U voor mij heeft.

BIJBELSTUDIES DOOR HENK STOOVOGEL

Een bevlogen en toegankelijk boek met **BIJBELSTUDIES** boordevol **LESSEN** uit het leven van **JOZUA**. De delen in deze serie bevatten elk een twintigtal Bijbelstudies. Daardoor zijn ze heel geschikt als Bijbelstudiemateriaal voor **GESPREKSGROEPEN**. Elk hoofdstuk bevat een **GESPREKSVRAAG** en een **KORT GEBED** ter afsluiting. Als geen andere schrijver weet Henk Stoorvogel de Bijbelse boodschap dicht bij de lezer te brengen: alsof je er zelf bij bent!

Henk Stoorvogel is voorganger, oprichter van de mannenbeweging De 4^e Muskietier en auteur van verschillende boeken waaronder *Geboren om te vliegen* (7^e druk 2016: 8000 ex. verkocht), *Knock Out* (19^e druk 2016: 40.000 ex. verkocht) en zijn lijfboek *Jezus Leven* (5^e druk 2015: 10.000 ex. verkocht).

NUR 707
ISBN 978 90 297 2606 1

9 789029 726061